

'Composteren in een wormenbak is nuttig en leuk'

Noor van de Hoeven bij haar wormenbak

Je gft-afval verwerken tot voedzame grond. Hoe doe je dat? Noor van der Hoeven uit Couwenhoven koos voor een wormenbak. Vies? "Juist niet. Wormen zetten je organische afval om tot mooie compost. Perfect voedsel voor al je bloemen en planten." Groen leven is Noor met de paplepel ingegoten. "Ik wilde altijd al een huis met een moestuin en zelf composteren", vertelt Noor. "Bij mijn vorige werkgever zag ik voor het eerst een wormenbak. Het organisch afval dat overbleef van de lunch werd zo gerecycled tot voeding voor onze planten. Dat werkte als een tierelier. Zo kwam ik op het idee dit ook te gaan doen."

Zelf maken of kopen

Hoe begin je een wormenbak? "Je kunt er zelf een maken van lege emmers die je op elkaar stapelt", vertelt Noor. "Maar zelf heb ik een bak gekocht via het internet. Dan zit er een kraantje bij zodat je de vloeibare compost – de zogenaamde wormenthee – makkelijk kunt aftappen. De wormen schepte ik uit de wormenbak op mijn werk. Maar je kunt ze ook kopen natuurlijk. Eerst leg je een mengsel van wat aarde, stro of oud blad op de bodem van de bak. Daarop leg je een flinke hand wormen met wat aarde. Tijgerwormen zijn het beste, omdat deze soort je afval het snelste verwerkt."

Beginnersfouten

Al doende leer je, vindt Noor. "Zoals in de beschrijving stond, plaatste ik de bak eerst op een schaduwrijke, niet al te warme plek in de tuin. Dat bleek te koud. Mijn wormen gingen allemaal dood. Ook wist ik niet dat je elke dag het vocht uit de opvangbak moet laten lopen. Ik hield het aftapkraantje dicht en zo verdronken mijn wormen. Allemaal beginnersfouten waarvan je leert." Noors wormenbak staat nu beschermt in haar tuinkas, lekker warm, maar niet in de felle zon. De wormen doen het nu prima.

Wormendieet

Wormen lusten veel. "Al mijn groente- en fruitafval", vertelt Noor. "Maar ook koffieprut en eierschalen. De schillen van citrusvruchten juist weer niet, die zijn te zuur. Ook verwerkte producten als brood, gekookte etenswaren, of vlees en vis mogen er niet in." Om te voorkomen dat het te nat wordt in de bak, mengt Noor af en toe wat droge bladeren of lege eierdozen door het afval. "Hoe kleiner je alles maakt, hoe sneller het composteerproces gaat." Noor oogst vooral de voedzame wormenthee. Elke week een bakje vol. "Dat meng ik met regenwater. De planten vinden dat heerlijk!"

Duurzamer Zeist

Composteren in een wormenbak kent volgens Noor louter voordelen. "Je zet je gft-afval om in vruchtbare grond waardoor je planten beter groeien. Zo produceer je ook minder restafval dat moet worden verbrand. Dat scheelt weer CO₂-uitstoot. Verder is het leuk en leerzaam voor de kinderen. Natuurlijk moet je er ook lol in hebben. Voor mij is tuinieren en composteren een ontspanning. Tot slot is het ook nog eens goed voor je portemonnee. Want je hoeft geen, of minder compost voor je planten te kopen. Wie wordt daar nu niet gelukkig van?"

Meer bladafval tot compost voor openbaar groen

Vorig jaar deed de gemeente Zeist een proef met het fermenteren van 400 ton bladafval tot compost voor het openbaar groen. Dat werd een succes. Daarom gaat de gemeente de proef uitbreiden en nog meer bladafval fermenteren. Bij dit proces wordt de groene kringloop gesloten en komt er bijna geen CO₂ en veel minder fosfaat vrij.

Workshops over composteren

Meer weten over zelf compost maken? Doe op zaterdag 30 maart en 13 april mee met de gratis workshops van Charlotte Verhoeve van De Moestuin Juf. U kunt aan één of aan beide workshops deelnemen. Tijd: 14:00 – 16:30 uur. Plaats: De Boswerf. Aanmelden en meer info via boswerf@odru.nl of tel. 030-69 223 93. Deelnemers uit Zeist gaan voor.

Foto: Joke van der Leij

Verse compost

SAMEN DUURZAAM
ZEIST

Gratis compost voor inwoners van Zeist

Ook dit jaar mag u als inwoner van Zeist weer twee zakken compost van 40 liter ophalen. Gratis. U kunt hiervoor op vertoon van uw legitimatiebewijs op zaterdag 30 maart terecht bij recyclingstation Zeist, tuincentrum Van Ee en Kringloop Zeist.

Op het voormalige afvalbrengrstation aan de Kwikstaartlaan kunt u ook zelf compost scheppen. Neem een mand of vuilniszakken mee om de compost in te vervoeren. Grote aanhangers worden geweigerd. De losse compost komt van het groen- en snoeiafval uit Zeist dat in Soest is verwerkt tot keurcompost.

Zolang de voorraad strekt

De compost is te verkrijgen zolang de voorraad strekt. Wees er dus snel bij, want de belangstelling is meestal groot. Bij locaties die na 30 maart nog compost over hebben kunt u ook daarna nog terecht. Bel even van tevoren of er nog voorraad is.

Beter voor het milieu

Scheiden van afval is beter voor het milieu. Het bespaart grondstoffen en er blijft minder afval over om te verbranden. Compost is ook goed voor het bodemleven en de bodemvruchtbaarheid. Ook verbetert de bodemstructuur, omdat water, warmte en voedingsstoffen beter worden vastgehouden. De bodem is zo beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering. Zelf composteren is het allerbeste voor het milieu. Dat kan heel goed met een compostvat. Van 30 maart t/m 6 april krijgt u bij tuincentrum Van Ee 20% korting op een compostvat.

Meer info, ook over afhaallocaties:
www.zeist.nl/compostactie

Uitgifte van compost bij Kringloop Zeist